

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10Csp/163/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317208456
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8317208456.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v spore žalobkyne: N. O., bytom XXX XX S. XXX, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neplatnosti zmluvy, takto

rozhodol:

Súd určuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX uzavretá medzi stranami sporu dňa XX.X.XXXX je neplatná.

Priznáva žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100%.

O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 28.08.2017 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým žiadala, aby súd určil, že zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 22.01.2009, ktorá boli uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná.

2. Podanú žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX dňa 22.01.2009, výška úveru bola 350 eur, za poplatok vo výške 322 eur, teda žalovanému sa zaviazala splatiť celkovo sumu 672 eur. Súčasťou zmluvy boli aj Všeobecné obchodné podmienky, ktoré sú napísané malým, takmer nečitateľným písmom. Zmluva bola vopred pripravená, pričom nebol vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmien. Zároveň predmetná zmluva odporuje viacerým ustanoveniam Občianskeho zákonníka, je koncipovaná tak, že spôsobuje nerovnováhu práv a povinností strán sporu. Taktiež je v rozpore s ust. § 39 OZ v celom rozsahu a je v rozpore s dobrými mravmi. Následne bola medzi stranami sporu uzatvorená Zmluva o zriadení záložného práva č. XXX/XXXX-M. zo dňa 24.06.2009 a vklad tejto zmluvy bol povolený v katastri nehnuteľnosti v konaní A. XXXX/XXXX. Predmetnú zmluva však nepodpísala, je totiž podpísaná advokátom, B.. S. Ž., s ktorým sa ona nikdy nestretla a písomne ho nikdy nespĺnomocnila na uzavretie predmetnej zmluvy. Vkladom Zmluvy o zriadení záložného práva bol zaistený úver, a teda bez súdnej kontroly je umožnené vymôcť od spotrebiteľa aj plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok. Mala naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetnej úverovej zmluvy, a to vzhľadom hroziace konanie o výkone záložného práva žalobkyňa. Zmluvu o úvere považuje za absolútne neplatnú podľa § 39 OZ, pretože svojim obsahom odporuje zákonu, zákon obchádza a prieči sa dobrým mravom.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení s podanou žalobou nesúhlasil a žiadal ju v celom rozsahu zamietnuť.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi najmä, zmluvou o úvere, všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, písomnými vyjadreniami strán sporu, výpoveďou žalobkyne a zistil nasledovný skutkový stav.

5. Žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako klient - dlžník uzatvorili dňa 22.01.2009 Zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 350,- eur. Žalobkyňa sa zaviazala celkovo vrátiť sumu 672 eur v 12 splátkach vo výške 36 eur. Žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť poplatok vo výške 322 eur. Splatnosť prvej splátky bola dňa 26.02.2009. V zmluve nie je uvedená výška ročnej úrokovej sadzby, RPMN, priemerná výška RPMN, konečná splatnosť úveru.

6. Podľa bodu 13. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je uvedené v na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

Podľa bodu 20. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru žalovaného, zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 2 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Táto zmluva sa uzatvára podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako nepomenovaná zmluva.

7. Žalovaný v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 14.11.2017 uviedol, že medzi ním a žalobkyňou uzatvorená úverová zmluva, ktorú odmietal považovať za zmluvu spotrebiteľskú. Podľa § 53 ods. 5 OZ platí, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, teda súd môže určiť za neplatné jednotlivé neprijateľné podmienky, avšak toto ustanovenie neumožňuje súdu určiť neplatnosť celej zmluvy pre neexistenciu neprijateľných podmienok. Navyše podľa § 41 OZ, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vydaného dňa 15.03.2012 v prejudiciálnom konaní vo veci J.-XXX/XX M., M. proti O. R., spol. s r.o., ktorý možno aplikovať na daný spor. Predmetný rozsudok potvrdil, že cieľom čl. 6 ods.1 Smernice nie je povinnosť členských štátov nariadiť neplatnosť celej zmluvy. Pri určovaní, či zmluva môže existovať bez nekalých podmienok je súd v zmysle rozsudku povinný prihliadať výlučne na objektívne kritéria. Na základe vyššie uvedeného mal za to, že vyhlásenie neplatnosti celej zmluvy o úvere ako celku, tak ako navrhuje žalobkyňa nemá oporu v ustanoveniach vnútroštátneho ani európskeho práva. Ďalej mal za to, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy. Preto žiadal žalobu zamietnuť.

8. Žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu.

9. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

a) splnení povinnosti,

b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,

c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo

d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

10. Podľa § 261 ods. 3, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Podľa ustanovenia § 2 písm. a) č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1966 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“). spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa ustanovenia § 4 odsek 2 písmeno j) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ustanovenia § 4 odsek 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak však zmluva s spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa ustanovenia § 4 odsek 4 zákona o spotrebiteľských úveroch; od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v spotrebiteľskom úvere.

12. Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 39 odsek 1 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

13. Zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

14. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

15. Žalovaný odmietal tvrdenie, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, že nakoľko medzi účastníkmi konania bol uzavretý obchodno-záväzkový právny vzťah. Medzi stranami sporu bola v zmysle VPPÚ uzatvorená aj dohoda o rozhodnom práve v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka.

16. Aj napriek tomu, že v danej právnej veci bola uzatvorená úverová zmluva, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú

zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože ju uzatváral právny žalovaný ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalovaným bez možnosti žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Úprava v Občianskom zákonníku dopadá na obidve strany v súlade s princípom rovnosti, no je citlivejšia, zohľadňuje aspekt informovanosti spotrebiteľa, explicitne priznáva rovnaké práva aj ručiteľovi, garantuje efektívnejšie uplatnenie práva pri plynutí času pri zlom úmysle veriteľa a pod. Nemožno prehliadnuť pritom fakt, že sú to predovšetkým dodávateľia, ktorí uplatňujú veci na súde. Spory vyvolané spotrebiteľmi sú len veľmi zriedkavé, a preto argument o obchodnom práve a rovnosti „pre všetkých“ je objektívne značne relativizovaný.

Do 01.04.2015 v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola daná dôvodnosť aplikácie a použitia ustanovení Občianskeho zákonníka pred ustanoveniami Obchodného zákonníka výhodnosťou ustanovení Občianskeho zákonníka v prospech spotrebiteľa a teda ani do uvedeného dňa nebola v prípade spotrebiteľských úverových zmlúv vylúčená aplikácia Občianskeho zákonníka.

Obdobný právny názor bol vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15Co/61/2015 zo dňa 27.05.2015, sp. zn. 23Co/49/2015 zo dňa 21.03.2016, sp. zn. 21Co/193/2014 zo dňa 27.08.2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/141/2015 zo dňa 28.08.2015, Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Co/313/2014 zo dňa 23.09.2015

17. Zákonom č. 102/2014 Z.z. bolo znenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka doplnené o tretiu vedu so znením: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.“ Teda bolo uzákonené, že v prípade spotrebiteľských zmlúv sa aplikujú vždy na daný právny vzťah ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Súd poukazuje, že aplikácia § 52 ods. 2 tretia veta Občianskeho zákonníka nie je vylúčená ani na právne vzťahy, ktoré boli založené pred účinnosť vyššie uvedenej novely Občianskeho zákonníka. „Ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd je toho názoru, že na daný právny vzťah je potrebné prioritne uplatňovať ustanovenia Občianskeho zákonníka pre ustanoveniami Obchodného zákonníka, jedná sa o výhodnejšiu právnu úpravu vo vzťahu k spotrebiteľovi oproti ustanoveniam Obchodného zákonníka. Dojednanie o voľbe rozhodného práva a to Obchodného zákonníka je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, táto dohoda o rozhodnom práve bola uzatvorená v rozpore s ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, jedná sa o dojednanie ktoré svojím účelom obchádza toto zákonné ustanovenie.

18. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobkyňa bol poskytnutý úver vo výške 350 eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 12 splátkach vo výške 36,- eur mesačne.

19. Uzatvorená úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere aj v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalovaný je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľský úver a žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, o ročnej úrokovej sadzbe, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. g) h), i, j) zákona). V súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. V prejednáwanej veci zmluvný vzťah založený žalobkyňou a žalovaným neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru (§ 4 ods. 2 písm. g) Zákona o spotrebiteľských úveroch).

Jednou z obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

Pozri aj rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/315/2012, sp. zn. 16Co/315/2012, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 10Co/129/2012, sp. zn. 17Co/360/2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/155/2014, sp. zn. 17Co/2/2015.

21. Je potrebné si uvedomiť, že zákon o spotrebiteľských úveroch je nutné vnímať ako právny predpis slúžiaci na ochranu spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu. Nepochybne teda zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu splátok, pretože inak by sa uspokojil s už so spomínanou ďalšou náležitosťou podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a preto termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo (viď aj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/286/2014).

Z uvedeného je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalobkyňou a žalovaným bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termín splátok sa viaže ku každej tam z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačne, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termín splátok.

Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže výška úrokov a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/245/2010).

Súd poukazuje, že obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/118/2015 zo dňa 09.02.2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/70/2015 zo dňa

02.02.2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/91/2015 zo dňa 10.02.2016, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/66/2015 zo dňa 01.12.2015, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/430/2015 zo dňa 27.09.2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/403/2016 zo dňa 12.10.2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/397/2016 zo dňa 26.01.2017, Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5Csp/28/2016 zo dňa 07.03.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/198/2016 zo dňa 29.11.2016.

Účelom náležitostí ustanovených v § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky, teda odplatu žalobcu. Uvedené nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Citované ustanovenie má za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje. Ide o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

22. Jednou z podmienok podnikania významných pre ochranu spotrebiteľa je aj zákaz klamať spotrebiteľa uvádzaním nepravdivých údajov o skutočných vlastnostiach výrobkov alebo služieb alebo úrovni nákupných podmienok. Zo zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva aj povinnosť dodávateľa služieb informovať spotrebiteľa o výške RPMN. RPMN je údajom o skutočných vlastnostiach služby, má byť vypočítaný spôsobom stanoveným podľa prílohy č. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a jednoznačne reprezentuje náklady, ktoré vzniknú spotrebiteľovi s v súvislosti s poskytovaním úveru. V predloženej úverovej zmluve však takýto údaj úplne absentuje a teda nie je naplnená ani dikcia zákona o spotrebiteľských úveroch v zmysle jeho § 4 ods. 2 písm. j).

23. Zmluva neobsahuje ďalšiu podstatnú náležitosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch a to výšku úrokovej sadzby a tiež údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov podľa písm. k) § 4 uvedeného zákona.

24. Podľa § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

25. K námietke žalovaného o nedostatku naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy o úvere, súd uvádza, že naliehavý právny záujem je daný, pretože len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobkyňa nachádza, pretože len deklarovaným vyslovením neplatnosti zmluvy o úvere môže argumentovať žalobkyňa voči žalovanému. Žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození a preto žaloba v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami a nekalými obchodnými praktikami v spotrebiteľských zmluvách, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

Pokiaľ sa jedná o namietaný nedostatok naliehavého právneho záujmu, súd je názoru, že tento nie je potrebné preukazovať. Je daný spotrebiteľským právom. (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 1NCdo/1/2009, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/18/2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/12/2012).

26. Najvýznamnejšou normou regulujúcou spoločenské vzťahy pri spotrebiteľských úveroch je už spomenutý zákon o spotrebiteľských úveroch v zmysle ktorého vzhľadom na absenciu zákonných náležitostí, by zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným bola bezúročná a bez poplatkov. Súd preto považoval za potrebné poukázať na zákonné nedostatky uzatvorenej zmluvy, tak ako vyššie uviedol. Osobitná právna úprava však nijako nevyklučuje aplikáciu kódexových ustanovení o vadnosti právnych úkonov (najmä § 37, § 39 Občianskeho zákonníka).

27. Na základe vykonaného dokazovania súd teda dospel k záveru, že zmluva o úvere je pre rozpor s dobrými mravmi absolútne neplatná, nakoľko obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a zároveň v nej absentujú podstatné náležitosti zmluvy ustanovené zákonom č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch

28. Súd zároveň poukazuje na aktuálne znenie zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného od 01.01.2018, a to na ust. § 11 ods. 4, podľa ktorého spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobcu.

29. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej právnej súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a preto žalobkyni v súlade splatnou právnou úpravou priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.